

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

PhDr. Anna Poláčková

Zážitkové vyučovanie prostredníctvom kampane Červené stužky

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Žilina
2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: PhDr. Anna Poláčková

Kontakt na autora: Gymnázium sv. Františka z Assisi, Ul. J. M. Hurbana 44, 010 01 Žilina
polackova.a@gmail.com

Názov OPS/OSO: Zážitkové vyučovanie prostredníctvom kampane Červené stužky

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2014
XII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: Ing. Mgr. Mária Slašťanová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autorka. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Moderné koncepcie vzdelávania. Zážitkové vyučovanie. HIV/AIDS. Celoslovenská kampaň Červené stužky. Príručka kampane Červené stužky.

Anotácia

Som učiteľkou biológie na Gymnáziu sv. Františka v Žiline a zároveň zodpovednou za realizáciu celoslovenskej kampane Červené stužky (od roku 2007). V osvedčenej pedagogickej skúsenosti chcem podporiť zážitkové vyučovanie prostredníctvom aktivít uvedenej kampane so zameraním na predmet biológia. V prvej časti predstavujem kampaň Červené stužky, v druhej časti príručku aktivít kampane, ktorú som vytvorila, a v tretej časti chcem odovzdať pedagógom a zároveň svojim kolegom na rôznych typoch škôl a školských zariadení svoje osvedčené pedagogické skúsenosti so zážitkovým vyučovaním v predmete biológia spojenými s aktivitami realizovanými pre kampaň Červené stužky.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Zdravý životný štýl ako výsledok zážitkového učenia
Nové témy vo vyučovaní biológie
Inovatívne postupy vo vyučovaní biológie

1038/2013-KV
1057/2013-KV
715/2012-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 Kampaň Červené stužky	7
1.1 Červená stužka	8
1.2 HIV/AIDS	9
1.3 Štatistiky HIV/AIDS vo svete a na Slovenku	10
1.4 Zameranie a cieľová skupina kampane Červené stužky	11
2 Príručka kampane Červené stužky	13
2.1 Aktivity príručky kampane Červené stužky	13
3 Zážitkové vyučovanie prostredníctvom kampane Červené stužky	21
3.1 Film Príbehy anjelov	21
3.2 Živá červená stužka	25
ZÁVER	28
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV	29
ZOZNAM PRÍLOH	30

ÚVOD

Cieľom vzdelávania súčasnej školy je rozvíjanie osobnosti žiakov a kľúčových kompetencií tak, aby sa žiaci naučili riešiť problémy a boli motivovaní celoživotne sa vzdelávať (1). Žiaci radi tvoria, objavujú, riešia problémové úlohy, vytvárajú rôzne projekty. Z pedagogickej praxe viem, že nie je v silách učiteľa naučiť všetkých všetko. Dôležité je dať priestor žiakom a pripraviť ich na život aj prostredníctvom rôznych koncepcií moderného vzdelávania, ktoré im dajú možnosť lepšie spoznať a rozvinúť svoju osobnosť a tvorivosť. Moja osvedčená pedagogická skúsenosť (ďalej OPS) podporuje zážitkové vyučovanie v biológii. Zážitkové vyučovanie patrí medzi moderné koncepcie vzdelávania, ktoré je možné realizovať aj v predmete biológia.

Moja OPS chce podporiť tematický celok v biológii s názvom „Zdravý životný štýl“ prostredníctvom aktivít celoslovenskej kampane Červené stužky, ktorej je venovaná prvá časť OPS. Kampaň je kampaňou boja proti HIV/AIDS, preto je hlavným cieľom mojej OPS podporiť problematiku HIV/AIDS odbornými vedomosťami, zviditeľniť 1. december - Svetový deň boja proti AIDS aktivitami kampane Červené stužky a zážitkovou formou vzdelávať žiakov škôl a školských zariadení Slovenska v problematike HIV/AIDS.

Na základe niekoľkoročných skúseností som pre kampaň Červené stužky vytvorila príručku s osemnástimi projektovými aktivitami, ktoré predstavujem v druhej časti OPS. Príručka je užitočnou pomôckou pri realizácii aktivít kampane prostredníctvom projektového a zážitkového vyučovania v predmete biológia nielen na gymnáziách, ale aj na rôznych typoch stredných škôl. Odozvy zo škôl mi priniesli spätnú väzbu o tom, že príručka našla svoje miesto aj na základných a špeciálnych základných školách, a to nielen na hodinách biológie, ale aj na triednických hodinách, hodinách telesnej a športovej výchovy, pracovného vyučovania, výtvarnej a náboženskej výchovy, čo dokazuje prepojenie kampane Červené stužky s viacerými vyučovacími predmetmi.

V tretej časti OPS by som chcela odovzdať svoje skúsenosti kolegom - pedagógom z rôznych typov škôl a školských zariadení, a to konkrétnym popisom realizácie vybraných aktivít kampane: prezentácie filmu Príbehy anjelov a tvorby „živej“ červenej stužky.

Čiastkové ciele OPS sú tieto:

- 🔗 vzdelávať žiakov k zdraviu a k propagácii zdravého životného štýlu,
- 🔗 vzdelávať žiakov v problematike látkových a nelátkových závislostí a chorôb s nimi spojených,
- 🔗 podporiť duševné zdravie žiakov,
- 🔗 podporiť prevenciu a vzdelávanie v oblasti obchodovania s ľuďmi.

OPS je určená pre tieto kategórie a podkategórie pedagogických a odborných zamestnancov:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).

Nevyhnutnou podmienkou sú aj kvalifikačné predpoklady pre výkon pedagogickej činnosti, získanie požadovaného stupňa vzdelania pre príslušnú kategóriu v požadovanom odbore vzdelania alebo v nepedagogických študijných odboroch s doplnením pedagogickej spôsobilosti.

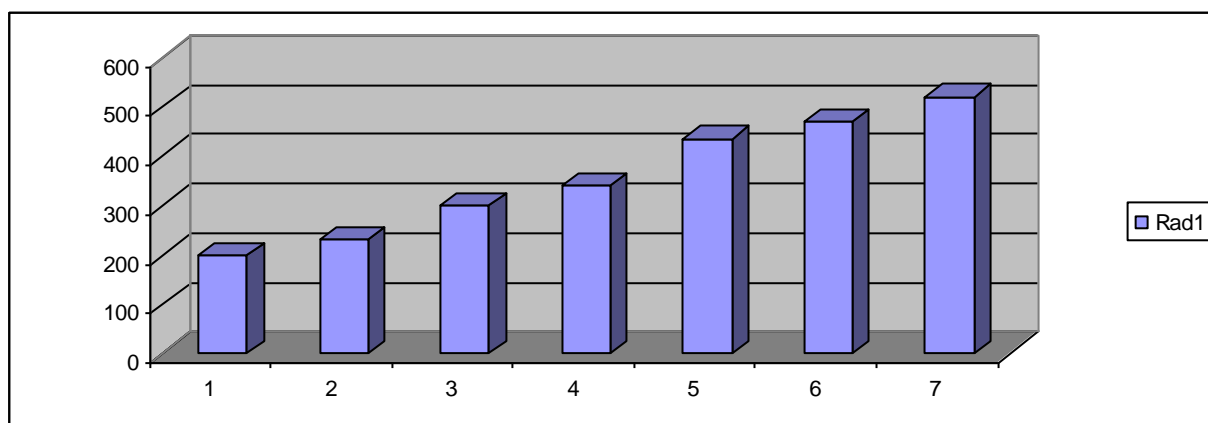
Obrázok 1 Kresba Kataríny Sabovej pre prvý ročník kampane (2007)

Prameň: Kampaň Červené stužky

1 KAMPAŇ ČERVENÉ STUŽKY

Kampaň Červené stužky oficiálne vznikla v roku 2007, keď sme mohli na Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline s podporou MŠVVaŠ SR zrealizovať jej prvý ročník (v rámci rozvojového projektu Zdravie a bezpečnosť v školách). Neoficiálny „nultý“ ročník kampane sa uskutočnil na našej škole v roku 2006 a bol neplánovanou prípravou na oficiálnu celoslovenskú kampaň. Výber témy kampane nevznikol náhodou. Zriaďovateľom Gymnázia sv. Františka v Žiline sú školské sestry sv. Františka, ktoré svoju činnosť vykonávajú aj na zahraničných misiách. Vďaka tomu máme ako škola kontakt s Misiou sv. Jána v Barbertone v JAR, kde sa školské sestry starajú o chorých na AIDS. Problematika ma veľmi oslovila aj preto, že som sa podieľala na príprave filmu o chorých na AIDS s názvom Anjeli. Premietaním filmu Anjeli, rozhovormi a diskusiou so žiakmi, som prišla k myšlienke sprostredkovať problematiku HIV/AIDS školám a školským zariadeniam Slovenska. Myšlienku som zrealizovala vytvorením projektu kampane Červené stužky, ktorá školy a školské zariadenia zaujala a dnes má už svoje stabilné miesto na mnohých školách a školských zariadeniach Slovenska.

Zapojenie do jednotlivých ročníkov kampane bolo takéto: v prvom ročníku (rok 2007) 200 škôl a školských zariadení Slovenska, v druhom ročníku vyše 230, v treťom 300, vo štvrtom 340, v piatom 440, v šiestom 470 škôl a školských zariadení Slovenska a v siedmom ročníku (v roku 2013) 520 škôl a školských zariadení Slovenska. Počet zapojených škôl, stúpanie zapojenia a ohlasy zo škôl a školských zariadení z celého Slovenska poukazujú na aktuálnosť a zaujímavosť problematiky kampane. Všetky informácie, ohlasy zúčastnených škôl a aktivity uskutočnené pre sedem ročníkov celoslovenskej kampane Červené stužky sú na webovej stránke www.cervenestuzky.sk, ktorá funguje od vzniku kampane a je už významným komunikačným kanálom medzi kampaňou a zapojenými školami a školskými zariadeniami z celého Slovenska. Dnes realizujeme v kampani ôsmy celoslovenský ročník a ja vnímam, že si kampaň Červené stužky našla svoje miesto vo výchovno-vzdelávacom procese.

Graf 1 Zapojenosť škôl a školských zariadení Slovenska v siedmich ročníkoch celoslovenskej kampane Červené stužky

Prameň: vlastný návrh

Kampaň Červené stužky má charakter osvetovej preventívne kampane a nie je spojená s finančnou zbierkou. Uskutočňuje sa s podporou MŠVVaŠ SR (v rámci rozvojového projektu Zdravie a bezpečnosť v školách) pod záštitou Dr. Dariny Sedlákovej, MPH, riaditeľky Kancelárie WHO na Slovensku, s podporou mesta Žiliny a pod vedením odborných garantov a spolupracovníkov zo Slovenska a zo zahraničia, ku ktorým patria: Kancelária WHO na Slovensku, Národné referenčné centrum pre prevenciu HIV/AIDS v Bratislave, Misia sv. Jána v Barbertone (JAR), Ústav mikrobiológie a imunológie Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre - Katedra zoológie a antropológie, Katolícka univerzita v Ružomberku - Katedra biológie a ekológie, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, FNŠP v Žiline, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Dom rodina "Vila Pinia" v Taliansku, Centrum pre liečbu drogových závislostí v Bratislave, RETEST – Dom na polceste v Bratislave, Resocializačné zariadenie Z-Návrat v Bobrove, Liga za duševné zdravie SR v Bratislave, Kruciata oslobodenia človeka v Levoči, OLÚP na Prednej Hore, Čistý deň v Galante, Slovenská katolícka charita, Informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality Košice.

Každoročne je kampaň odporúčaná školám a školským zariadeniam prostredníctvom pedagogicko-organizačných pokynov na daný školský rok. Školy a školské zariadenia sa môžu zapojiť do kampane aktivitami podľa vlastného výberu v čase od 1. septembra do 1. decembra. Prihlásenie sa do projektu sa uskutočňuje prostredníctvom elektronickej prihlášky na webovej stránke www.cervenestuzky.sk, kde sa nachádzajú všetky informácie o kampani.

1.1 Červená stužka

Názov kampane Červené stužky nebol vybraný náhodne. Vychádza zo symbolu solidarity v boji proti chorobe AIDS, ktorou je červená stužka. Červenú stužku navrhli členovia dobročinnnej organizácie Visual AIDS v New Yorku v roku 1991 ako spomienku na tých, ktorí podľahli chorobe AIDS. Červená farba bola vybraná ako symbol krvi a života.

Obrázok 2 Symbol kampane Červené stužky

Prameň: vlastný návrh

Tri posolstvá červenej stužky

Prvým posolstvom červenej stužky je **záujem a solidarita** s ľuďmi nakazenými HIV alebo postihnutými chorobou AIDS, ktorí patria do spoločnosti napriek svojej chorobe. Sú obohatením ľudskej rodiny, lebo prinášajú do nej svoje jedinečné schopnosti a dary. Nosením červenej stužky ľudia prejavujú záujem aj o tých, ktorí už zomreli na AIDS a ktorí nám zanechali posolstvo prežitého utrpenia, posolstvo vyrovnania sa s vlastným osudom a odchodom zo života. Nosením červenej stužky ľudia prejavujú záujem aj

o tých, ktorí sa starajú o chorých na AIDS a pomáhajú priamo alebo nepriamo zabraňovať šíreniu HIV/AIDS.

Druhým posolstvom červenej stužky je **nádej**, že boj s nákazou HIV a chorobou AIDS bude raz vyhratý a že hľadanie vakcíny a liečby na zastavenie bolesti a utrpenia bude úspešné. Stužka symbolizuje nádej na plnohodnotný život napriek bolesti a utrpeniu.

Tretím posolstvom červenej stužky je **podpora** tých, ktorí žijú s HIV/AIDS. Červená stužka je aj posolstvom podpory ďalšieho vzdelávania pre tých, ktorí nie sú infikovaní HIV. Podpora vzdelávacích projektov v krajinách, v ktorých sa šíri nákaza vírusom HIV, ako aj podpora vzdelávacích projektov v krajinách, ktoré si myslia, že sa ich tento problém netýka. Červená stužka chce byť aj podporou pre tých, ktorí prišli o priateľov, blízkych, členov rodiny... následkom choroby AIDS.

1.2 HIV/AIDS

Pôvodca ochorenia AIDS je RNA vírus, ktorý nesie názov Human Immunodeficiency Virus (HIV) a patrí do čeľade Retroviridae, podčeľade Lentivirinae. Pre tieto vírusy je charakteristické, že pomocou enzýmu reverznej transkriptázy sú schopné prepísať vírusovú RNA do formy DNA a v tejto podobe provírusovej DNA sa naviazať do genómu ľudskej bunky. Po infekcii sa provírusová DNA nedá pri súčasnej terapii z genómu napadnutej ľudskej bunky eliminovať. Preto je infekcia HIV zatiaľ nevyliečiteľná. Vírus HIV má dve formy. Forma HIV-1 sa vyskytuje na celom svete (najmä v Amerike, západnej Európe, ale tiež v Ázii) a forma HIV-2, ktorá sa vyskytuje najmä v subsaharskej Afrike. Vďaka mobilite obyvateľstva sú obidva vírusy rozšírené po celom svete.

Architektúra retrovírusu HIV

Genetický materiál vírusu HIV predstavuje dvojláknová RNA. Obklopuje ju bielkovinový plášť. Súčasťou vírusu je enzým, ktorý spôsobuje vloženie genetickej informácie vírusu HIV do DNA ľudskeho genómu. Pre porovnanie: genóm ľudskej bunky je približne stotisíckrát (alebo 100 000-krát) väčší ako genóm HIV, avšak regulačné mechanizmy vírusu HIV sú natoľko efektívne, že dokážu presmerovať syntetický aparát infikovanej bunky tak, že pomnožuje „votrelca“ a navodzuje aj chorobné zmeny v bunke spôsobujúce jej uhynutie.

Cestou prenosu HIV je na prvom mieste sexuálna (pohlavná), ďalej krvná a prenosom z matky na novorodenca.

HIV sa neprenáša: bežným kontaktom s infikovaným človekom, napr. podávaním rúk, bývaním v spoločnej domácnosti, spoločenským bozkávaním, používaním sauny, plávaním v bazéne, uštipnutím bodavým hmyzom (komáre, kliešte a pod.), vzduchom ani vodou.

Obrázok 3 Vírus HIV - Katarína Sabová, 2007

Prameň: kampaň Červené stužky

AIDS Acquired Immunodeficiency Syndrome - je syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti - je posledné štádium infekcie HIV, ktorá je charakterizovaná symptómami (príznakmi) autoimunitných, nervových, kožných onkologických ochorení,

ako aj oportúnnych infekcií spôsobených baktériovými, vírusovými a mykotickými infekciami. Infekcia HIV sa šíri epidemicky a je zapríčinená vírusom HIV (vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti). Hostiteľskými bunkami vírusu sú predovšetkým pomocné T lymfocyty zabezpečujúce obranyschopnosť organizmu. Vírus sa vyskytuje v periférnej krvi, v lymfatických uzlinách, v ejakuláte, cervikálnom sekréte (sekréte krčka maternice), kostnej dreni a mozgovom tkanive chorých osôb, v materskom mlieku u žien po pôrode a v stopových množstvách v slzách a slinách. Prvé príznaky infekcie HIV/AIDS sa môžu (aj nemusia) objaviť 2 – 3 týždne po infekcii.

Začiatkové štádium primárnej infekcie pripomína chrípkový stav a prejavuje sa zväčšenými lymfatickými uzlinami, malátnosťou a chudnutím. Počas štádia a následne po ňom sa tvoria HIV protilátky.

Štádium asymptomatického HIV-nosičstva (asymptomatické obdobie) trvá 6 – 10 – 12 rokov. Vírus sa pomaly množí, oslabuje imunitný systém, ale pacient sa cíti klinicky zdravý. Medzi infikovaním vírusom HIV a vypuknutím choroby AIDS u neliečených pacientov môže uplynúť až 6 – 10 rokov, u niektorých pacientov až 12 rokov.

Štádium ARC predchádza chorobe AIDS a prejavuje sa perzistujúcou lymphadenopathiou (pretrvávajúce ochorenie lymfatických uzlín), výrazným a rýchlym znížením telesnej hmotnosti, únavou, horúčkou, hnačkami, potením v noci, orálnou kandidózou (ochorenie sliznice úst spôsobené kvasinkami). Pri vyšetrení krvi sa zisťuje lymfopénia (zníženie počtu lymfocytov), leukopénia (zníženie počtu bielych krviniek – leukocytov), trombocytopénia (zníženie počtu krvných doštičiek – trombocytov), výrazne zvýšená sedimentácia červených krviniek – erytrocytov, anémia (zníženie počtu erytrocytov) a postupný pokles HIV protilátok. Infikovaní jedinci majú zníženú odolnosť proti bežným (oportúnnym) infekciám.

Štádium AIDS sa u chorých prejavuje rozličnými infekciami kože (dermatózy) a vnútorných orgánov, ktoré sú zapríčinené príležitostne patogénnymi (choroboplodnými) mikroorganizmami. Často sa vyskytujú zhubné nádory (lymfómy, karcinómy) kože a vnútorných orgánov, autoimunitné a neurologické choroby.

Základom terapie (liečby) sú antiretrovírusové preparáty (v súčasnosti šesť tried liekov), ktoré brzdia množenie vírusu HIV v bunke, čím umožňujú postupnú regeneráciu oslabeného imunitného systému, predlžujú a skvalitňujú život pacienta a zlepšujú prognózu ochorenia. Pridružené infekcie a symptómy sa liečia príslušnými liekmi.

Prognóza: Infekcia HIV je v súčasnosti liečiteľné, ale nevyliciteľné ochorenie. (2)

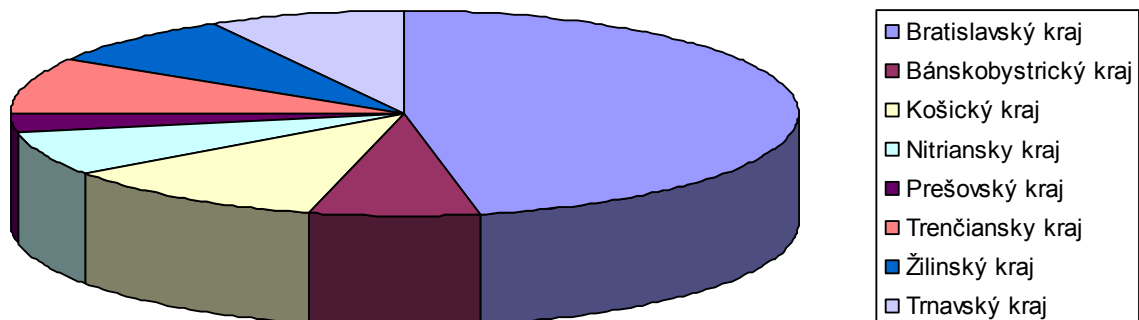
1.3 Štatistiky HIV/AIDS vo svete a na Slovensku

Štatistiky HIV/AIDS vo svete

Podľa správy UNAIDS je na celom svete nakazených približne 40 miliónov ľudí. Najpostihnutejšia je Afrika, nasleduje juhovýchodná Ázia, Latinská Amerika, východná Európa a stredná Ázia. Najviac nárastov v počte nakazených HIV za posledných pár rokov bolo hlásených z východnej Ázie, východnej Európy a strednej Ázie. 90 % HIV pozitívnych ľudí žije v rozvojových krajinách. V Afrike žije až 90 % z 13 miliónov HIV pozitívnych detí sveta. (2)

Štatistiky HIV/AIDS na Slovensku

Na Slovensku sa od roku 1985 do 31. 12. 2013 potvrdila infekcia HIV/AIDS u 512 občanov SR a 127 cudzincov, 71 osôb ochorelo na AIDS a 41 na AIDS zomrelo. V roku 2013 sa infekcia HIV potvrdila u 82 osôb, z toho u dvoch cudzincov. Najviac HIV-infikovaných osôb žije v Bratislavskom kraji. Najviac HIV pozitívnych sa nachádza vo vekovej skupine 25 - 29 rokov. (2)

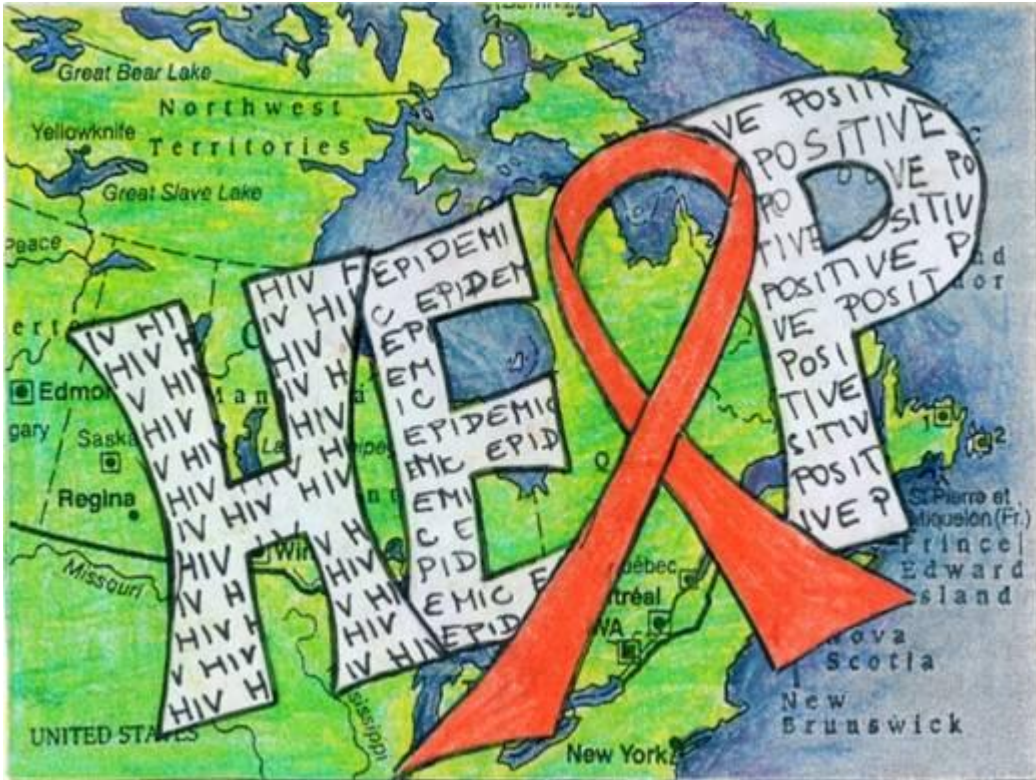
Graf 2 Počet HIV pozitívnych osôb podľa krajov Slovenskej republiky
Prameň: vlastný návrh

1.4 Zameranie a cieľová skupina kampane Červené stužky

Hlavné zameranie kampane je na mladého človeka, na poskytnutie a zvýšenie odborných vedomostí o HIV/AIDS ako najúčinniejšieho prostriedku prevencie a boja proti AIDS. Kampaň sa zameriava na 1. december - Svetový deň boja proti AIDS a na prevenciu látkových a nelátkových závislostí a chorôb s nimi spojených. Ďalšie zamerania kampane sú:

- 🔗 vzdelávanie žiakov k zdraviu a propagácia zdravého životného štýlu,
- 🔗 vzdelávanie na tému látkové a nelátkové závislosti a chorôb s nimi spojených,
- 🔗 prevencia látkových a nelátkových závislostí a civilizačných ochorení,
- 🔗 podpora duševného zdravia,
- 🔗 podpora prevencie a vzdelávania v oblasti obchodovania s ľuďmi,
- 🔗 rozvoj komunitnej spolupráce (spolupráca s rodičmi a priateľmi žiakov Gymnázia sv. Františka a spolupráca s mestom Žilina),
- 🔗 spolupráca s odbornými garantmi a spolupracovníkmi kampane,
- 🔗 spolupráca s mládežníckymi organizáciami pri propagácii kampane,
- 🔗 spolupráca so samosprávnymi orgánmi a školskými úradmi pri propagácii kampane,
- 🔗 spolupráca s organizáciami zaoberajúcimi sa problematikou HIV/AIDS, látkových a nelátkových závislostí, obchodovania s ľuďmi a duševného zdravia,
- 🔗 spolupráca s médiami.

Deti a mladí ľudia predstavujú najviac zraniteľnú skupinu vo vzťahu k rôznym negatívnym zdravotným a sociálnym javom, ku ktorým patrí aj infekcia HIV. Denne sa objavuje vo svete ďalších 7000 nových prípadov práve v skupine detí a mladých ľudí. O to dôležitejšia je prevencia v živote detí a mladých ľudí uskutočnená formou odovzdávania odborných vedomostí a formou výchovy na školách, v rodinách, či prostredníctvom masmédií. Cieľovou skupinou kampane sú žiaci Gymnázia sv. Františka v Žiline, žiaci základných, špeciálnych základných a stredných škôl a školských zariadení Slovenska, ako aj široká verejnosť.

Obrázok 4 Celoslovenská výtvarná súťaž ZŠ, Alžbeta Bujdošová, rok 2013
Prameň: kampaň Červenej stužky

Obrázok 5 Pripínanie červených stužiek na Svetový deň boja proti AIDS
Prameň: vlastný návrh

2 PRÍRUČKA KAMPANE ČERVENÉ STUŽKY

Príručku kampane Červené stužky som vytvorila počas piateho ročníka kampane Červené stužky, v roku 2011. Príručka je užitočnou pomôckou pri realizácii aktivít kampane vo vyučovaní biológie na školách a školských zariadeniach. Nákaza HIV/AIDS nie je jednoduchá pri pohľade z akéhokoľvek zorného uhla. Preto som za hlavný cieľ aktivít v príručke zvolila naučiť mladých ľudí, žiakov škôl a školských zariadení pozerieť sa na problematiku HIV/AIDS odbornými vedomosťami a s pozitívnym pohľadom. Cieľom príručky je, aby mladí ľudia zaujali správny postoj aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby k vlastnému zdraviu a životu, ako aj k zdraviu a životu druhých ľudí. Príručka vznikla vďaka finančnej podpore Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (v rámci rozvojového projektu u „Zdravie v školách 2011“) a Krajského školského úradu v Žiline. Príručku recenzovala MUDr. Elena Nováková, PhD., jazykovo upravila PhDr. Gabriela Šarníková, PhD., grafickú úprav a tlač zrealizovalo vydavateľstvo Don Bosco. Príručka je nepredajná, je určená pre školy a školské zariadenia zapojené do kampane Červené stužky. K príprave osemnástich projektových aktivít je možné si metodickú príručku stiahnuť celú alebo jej jednotlivé časti na webovej stránke www.cervenestuzky.sk v časti *Na stiahnutie*. (2)

2.1 Aktivity príručky kampane Červené stužky

Príručku kampane Červené stužky som vytvorila na základe skúseností a podnetov získaných v prvých ročníkoch kampane. V tejto podkapitole predstavujem osemnásť aktivít kampane, ktoré som vytvorila:

Aktivita č. 1 Úvod do príručky kampane Červené stužky

Úvod do metodickej príručky som umiestnila na hlavnú stranu príručky a obsahuje text, ktorým chcem podporiť filozofiu a záujem škôl a školských zariadení o kampaň Červené stužky:

„Milí riaditelia škôl a školských zariadení, učitelia, vychovávatelia a priatelia Červených stužiek, tešíme sa z vášho záujmu o kampaň Červené stužky. Budeme radi, ak vám táto príručka bude pomôckou pri jej realizácii v školách a školských zariadeniach. Našou túžbou je naučiť sa pozerieť na problematiku HIV/AIDS pozitívnymi očami a naučiť mladých ľudí zaujať správny postoj aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby k vlastnému zdraviu a životu, ako aj k zdraviu a životu druhých ľudí.“

Aktivitu používam a odporúčam ako motivačnú aktivitu pre hodiny biológie, ale aj ako motiváciu na hodiny výtvarnej a pracovnej výchovy, občianskej výchovy, náboženstva a triednických hodín.

Aktivita č. 2 Využitie odbornej terminológie príručky kampane Červené stužky

Odbornú terminológiu používam a odporúčam používať hlavne pri odbornom vysvetľovaní témy HIV/AIDS. Informácie sú pomôckou na rozšírenie odborných vedomostí predovšetkým u žiakov stredných škôl. Uvedenou terminológiou pomáhám zvyšovať vedomostnú úroveň žiakov, aby dokázali čítať odborný text a porozumieť mu. Využívam aj aktivizujúce moderné metódy, napr. metódu EUR a metódy práce s textom. Na precvičenie a upevnenie odborných vedomostí pripravím pre žiakov alebo vediem žiakov k samostatnej príprave tajničky, kvízu, článku do školského časopisu, oznamu do školského rozhlasu, PC prezentácie a iné. Na hodinách biológie využívam tajničku uvedenú v príručke.

Do odbornej terminológie kampane Červené stužky patrí: HIV (vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti), AIDS (syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti), história HIV/AIDS vo svete, história HIV/AIDS na Slovensku, výskyt HIV/AIDS vo svete, výskyt HIV/AIDS v Českej republike, výskyt HIV/AIDS v Slovenskej republike, Národný program prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike. Aktivitu používam na hodinách biológie.

Aktivita č. 3 Realizácia prednášky alebo besedy o HIV/AIDS prostredníctvom príručky kampane Červené stužky

Dôležitou súčasťou kampane Červené stužky sú odborné prednášky na tému HIV/AIDS v školách a v školských zariadeniach. Odborní garanti kampaň podporujú a sú ochotní podľa svojich možností poskytnúť odborné poznatky školám, ktoré ich o to požiadajú. V kampani odporúčame osloviť odborné pracoviská a odborníkov z oblasti zdravotníctva a medicíny alebo aj podľa vlastného výberu. Príručka uvádza odborných garantov a spolupracovníkov kampane. Organizácia odbornej prednášky je na vlastné náklady školy. V prípade potreby sa školy a školské zariadenia môžu obrátiť s prosbou o radu aj na nás, na organizátora kampane. Uvedenú aktivitu odporúčam využívať na hodinách biológie. Moja osvedčená pedagogická skúsenosť spočíva v plánovaní prednášky a prednášajúceho po dohovore s vedením školy, v oslovení prednášajúceho, vo výbere triedy alebo tried (najčastejšie 3. - 4. ročník gymnázia), v príprave miestnosti, IKT a potrebných pomôcok. Pred príchodom odborného prednášajúceho pripravím triedu na odbornú tému HIV/AIDS krátkym predstavením témy.

Aktivita č. 4 Abeceda kampane

Cieľom motivačnej aktivity príručky s názvom „Abeceda kampane“ je prehĺbiť a rozšíriť odbornú terminológiu kampane Červené stužky. Úlohou žiakov je dopísať k jednotlivým písmenám abecedy čo najviac slov spojených s témou HIV/AIDS. Na doplnení abecedy pracujú žiaci vo dvojiciach. Po skončení práce využívam skupinové zdieľanie formou písania na tabuľu alebo na papier. Pred začatím aktivity využívam webovú stránku kampane www.cervenestuzky.sk a uvedený text:

„Kampaň Červené stužky sa na Slovensku oficiálne začala v roku 2007 a jej hlavnou filozofiou je odovzdanie a prehĺbenie vedomostí a informácií o víruse HIV a chorobe AIDS mladým ľuďom Slovenska. Pri zrode nového diela obyčajne stojí niečo veľmi vzácné. V prípade Červených stužiek to bola Misia sv. Jána v Barbertone (JAR), kde so životom bojujú dospelí a deti choré na AIDS. Tu vznikol aj úspešný film Anjeli, ktorý kampaň ponúkala školám a školským zariadeniam v prvých dvoch ročníkoch. Kampaň sa môže uskutočňovať vďaka finančnej podpore MŠVVaŠ SR, KŠÚ v Žiline (v rámci rozvojového projektu „Zdravie v školách“), pomoci mesta Žilina, ako aj vďaka odbornej garancii viacerých odborných pracovísk na Slovenku i v zahraničí.“ Aktivitu využívam na hodinách biológie.

Aktivita č. 5 Kvíz o kampani Červené stužky

Cieľom poznávacej a hodnotiacej aktivity „Kvíz o kampani Červené stužky“ je prehĺbenie a upevnenie informácií o kampani Červené stužky. Pri riešení kvízu uprednostňujem individuálnu prácu žiakov. Kvíz sa nachádza v príručke a na webovej stránke kampane. Aktivitu odporúčam využívať okrem hodín biológie aj na triednických hodinách.

Aktivita č. 6 Červená stužka

Aktivita s názvom „Červená stužka“ je výbornou pomôckou pre žiakov pri manuálnej príprave červených stužiek a na ich pripnutie na oblečenie. Používam ju pri viacerých príležitostiach, ako napr. pri predstavení kampane Červené stužky žiakom, na úvod vyučovacej hodiny venovanej tvorbe červených stužiek. Aktivitu je možné použiť aj na hodinách, ako pracovné vyučovanie, triednická hodina, výtvarná výchova - ako motiváciu pred zapojením sa do celoslovenskej výtvarnej súťaže, ale aj pri iných aktivitách kampane. Príprava červených stužiek je jednoduchá. Je potrebná vlastné finančné náklady zabezpečiť červenú stužku, nastrihať ju na dĺžku asi 10 cm a po zložení zopnúť obyčajným alebo zapínacím špendlíkom a pripevniť na oblečenie. Viediem žiakov k tomu, aby pripravili červené stužky sami pre seba, pre svojich spolužiakov... Tak hlbšie pochopia význam a hodnotu symbolu červenej stužky. V kampani odporúčame nosiť červenú stužku na oblečení hlavne 1. decembra, na Svetový deň boja proti AIDS.

Aktivita č. 7 Misia sv. Jána - miesto prijatia

Aktivitu s názvom „Misia sv. Jána - miesto prijatia“ som vytvorila s úmyslom podporiť postoj mladých ľudí k problematike HIV/AIDS a formovanie pohľadu na problematiku HIV/AIDS inými - pozitívnymi očami. V kampani ňou chceme naučiť žiakov - mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k sebe samému a k druhým ľuďom. Táto aktivita je pre žiakov príležitosťou zamyslieť sa nad životom a osudom ľudí HIV pozitívnych alebo chorých na AIDS. To sa môže uskutočniť aj prostredníctvom prijatia seba a prijatia druhých ľudí takých, akí sú. Aktivita motivuje žiakov k prejavu úcty a tolerancie voči druhému človeku, ktorý je „iný ako ja, ako ty, ako my“. Uvedená aktivita patrí medzi zážitkové aktivity a predpokladá, že žiaci majú základné odborné vedomosti o HIV/AIDS. Úvodnú časť hodiny začínam (namiesto predstavenia témy) prečítaním úryvku zo životného príbehu dievčaťa s HIV nákazou:

„Akokoľvek, toto je môj život s HIV. Rada tancujem, kreslím, spievam, čítam, plávam, riešim matematicko-slovné problémy a píšem skladby. Chcela by som byť učiteľkou a možno sa dokonca aj vydať. Možno, ak sa budem o seba starať a úzko spolupracovať s lekármi, budem môcť mať HIV negatívne dieťa. Je ťažké povedať ľuďom, že mám HIV... niekedy sa od vás odťahujú a to naozaj nie je príjemné. Niekedy mi chýba rodina alebo niekto, kto by prišiel ku dverám, aby videl len mňa. Viem, že som milovaná a že sa o mňa stará mnoho ľudí – mám niekoľko matiek v sestrách a v ľuďoch po celom svete, ktorí sa o mňa starajú... rozumiete, čo chcem povedať? Teraz, keď mám jedenásť rokov, dúfam, že budem dlho žiť. Mám veľa snov a chcem toho veľa spraviť, kým zomriem. Je tu toho tak veľa, pre čo sa oplatí žiť a toľko veľa priateľov, ktorých sa oplatí stretnúť. Boh je tu pre mňa vždy a viem, že ma ochráni a pomôže mi žiť jeho plán. Som vdáčná, že mi dal taký dlhý život a ľudí, ktorí mi každý deň pomáhajú žiť. HIV je súčasťou môjho života a neviem, ako to celé skončí. Možno vás zaujíma, či sa bojím. Áno, niekedy áno. Keď niekedy ochoriem, rozmýšľam, čo sa deje. Videla som umrieť veľa ľudí. Niektorí boli veľmi chorí – trvalo dlho, kým zomreli a veľa trpeli. Vďaka, že ste si prečítali alebo vypočuli kúsok z môjho príbehu. Dúfam, že ste pochopili, čo som sa snažila povedať.“

Po prečítaní úryvku zo životného príbehu dievčaťa s HIV nákazou zostanú žiaci v tichosti a snažia sa vyjadriť na tabuľu alebo na papier pocity dievčaťa, ktoré rozprávalo svoj životný príbeh. Vo vyučovacej hodine pokračujem zamyslením sa a diskusiou nad otázkami: *Ako prijímam iných ľudí ako som ja? Do akej miery tolerujem názory a postoje druhých ľudí? V čom sa líši môj životný príbeh od prečítaného životného príbehu? Môže sa stať, že tvoj kamarát bude HIV pozitívny. Zmenilo by sa tvoje správanie k*

nemu? Ak áno, tak v čom a prečo? Ako by si mu pomohol začleniť sa medzi tvojich kamarátov? Mali by tvoji rodičia a kamaráti vedieť, že je HIV pozitívny?

Po zamyslení sa nad uvedenými otázkami a po diskusii, povzbudím žiakov k vyjadreniu svojich pocitov kresbou na papier a k vytvoreniu spoločnej koláže, ktorú venujeme ľuďom HIV pozitívnym alebo chorým na AIDS. Zážitkovú aktivitu je vhodné zakončiť povzbudením Barborky, Simy a Miška, ktorí pracovali ako dobrovoľníci na Misii sv. Jána v Barbertone v rokoch 2008/2009:

„Touto cestou by sme chceli podporiť, povzbudiť a vyzvať všetkých Vás mladých, ktorí ste sa rozhodli zapojiť do kampane Červené stužky. Vyjadrenie spolupatričnosti a záujmu vidieť AIDS v pravom svetle sú tiež výzvou pre nás podporiť všetkých tých, ktorí sa snažia každý deň zo všetkých síl bojovať s touto chorobou.“

Aktivitu odporúčam okrem zážitkových hodín biológie aj hodinám výtvarnej výchovy, občianskej výchovy, náboženskej výchovy a triednickým hodinám.

Aktivita č. 8 Misia sv. Jána - miesto života

Aktivitu s názvom „Misia sv. Jána - miesto života“ som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS, formovanie pohľadu na problematiku HIV/AIDS inými - pozitívnymi očami. V kampani ňou chceme naučiť žiakov - mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému zdraviu, ako aj k zdraviu druhých ľudí. A to sa môže uskutočniť aj prostredníctvom športových aktivít. Text v príručke odporúčam použiť pri príležitosti usporiadania športovej aktivity alebo športovej súťaže na škole (v triede, medzi triedami...).

Znenie textu: *„Mladí ľudia radi športujú, a tak je to aj na Misii sv. Jána. Prišli by si tu na svoje napríklad fanúšikovia futbalu, ktorý je obľúbenou športovou aktivitou na misii. Deti fandia aj slovenským futbalistom a dokonca poznajú aj ich mená a napriek svojej chorobe hrajú futbal s nasadením vlastného života. Chlapcovi Surprisovi (je známy z filmu Anjeli) choroba poškodila pľúca tak, že dýcha iba ich jednou štvrtinou, no nespoznali by ste to. Žije a hrá futbal napriek všetkému. Futbalový zápas sa hrá v Afrike, aj keď je pomerne horúco. A to je ďalšie nasadenie života. Na misii sa nehrá len tak, hrá sa o prvé miesto a o krásny víťazný pohár. Turnaj sa začína modlitbou a zaspievaním štátnej hymny Juhoafrickej republiky. Hráči sú rozdelení do družstiev podľa futbalových dresov a v družstvách hrajú zdravé aj choré deti bez rozdielu“.*

Aktivitu odporúčam hodinám telesnej a športovej výchovy a triednickým hodinám. Učiteľ môže do organizácie športovej súťaže zapojiť napr. triedny výbor alebo žiacku školskú radu.

Aktivita č. 9 Misia sv. Jána - miesto oslavy

Aktivitu s názvom „Misia sv. Jána - miesto oslavy“ som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS, formovanie pohľadu na problematiku HIV/AIDS inými - pozitívnymi očami. V kampani ňou chceme naučiť žiakov - mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí. A to sa môže uskutočniť aj prostredníctvom usporiadania oslavy vyjadrujúcej vďaku za dar života. Aktivita môže byť použitá ako motivácia pri príležitosti usporiadania oslavy, akou je napríklad triedny vianočný večierok, oslava narodenín alebo menín v triede, či v školskom internáte (podľa tradície triedy alebo školy). Aktivita môže byť tiež motiváciou, ako prejaviť vďaku a lásku voči druhému človeku. Aktivitu odporúčam triednickým hodinám.

Aktivita č. 10 Misia sv. Jána - miesto pomoci

Aktivitu s názvom „Misia sv. Jána - miesto pomoci“ som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS, formovanie pozerania na problematiku HIV/AIDS inými - pozitívnymi očami. V kampani ňou chceme naučiť žiakov - mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí. To sa môže uskutočniť aj prostredníctvom pomoci druhým. Uvedená aktivita môže byť tiež motiváciou, ako prejavíť lásku konkrétnemu HIV pozitívnemu človeku alebo človeku chorému na AIDS. Kampaň Červené stužky nie je spojená s finančnou zbierkou. Zaslание balíka, ktorý je propagovaný v uvedenej aktivite, je jedna z foriem dobrovoľnej pomoci v kampani. Aktivitu odporúčam triednickým hodinám.

Obrázok 6 Fotografia detí z Misie sv. Jána v JAR s balíkom od žiakov z Dunajskej Stredy
Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 11 Misia sv. Jána - miesto hodnôt

Aktivitu s názvom Misia sv. Jána - miesto hodnôt som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS. Kampaň chce aktivitou formovať pozeranie na problematiku HIV/AIDS inak - pozitívnymi očami. Chce naučiť mladých ľudí, ako zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k hodnotám života. A to sa môže uskutočniť prostredníctvom prijatia a žitia pozitívnych hodnôt, hodnôt kultúry života. Hodnotám života, a nie smrti sa, paradoxne, môžeme učiť od detí, ktoré sa narodili HIV pozitívne. Po prečítaní listu od dobrovoľníka Michala môžu žiaci v liste hľadať dôležité hodnoty pre ich život s následnou diskusiou. Aktivitu odporúčam okrem zážitkových hodín biológie aj hodinám občianskej výchovy, náboženstva a triednickým hodinám.

Aktivita č. 12 Misia sv. Jána - miesto života

Aktivitu Misia sv. Jána - miesto života som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS. Chce formovať pozeranie na problematiku HIV/AIDS inak - pozitívnymi očami. Chce naučiť mladých ľudí, ako zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému zdraviu a životu, ako aj k zdraviu a životu druhých ľudí. A to sa môže uskutočniť aj prostredníctvom rozvoja tvorivosti. Aktivita môže byť použitá ako motivácia na usporiadanie tvorivej aktivity v škole, napríklad tanečné, hudobné vystúpenie, pantomíma alebo školský benefičný koncert. Aktivitu odporúčam okrem zážitkových hodín biológie aj hodinám hudobnej, telesnej a športovej výchovy, občianskej výchovy a triednickým hodinám.

Aktivita č. 13 Metodika prezentácie filmu Anjeli

V príručke kampane Červené stužky sa nachádza metodika k filmu Anjeli. Ide o film, ktorý sa odohráva na Misii sv. Jána v JAR a na školy bol distribuovaný v prvom ročníku kampane. Prezentáciu filmu zaradujem k zážitkovej forme vyučovania, pričom odporúčam učiteľom, aby jeho premietaniu predchádzala odborná hodina na tému HIV/AIDS. Prezentácia filmu je vhodná aj na doplnenie témy Vírusy, Genetika človeka, Obranné mechanizmy a imunita. K uvedenej aktivite môžete osloviť aj odborníka na problematiku HIV/AIDS. Film nenecháva diváka ľahostajným, preto som metodiku k filmu vytvorila s úmyslom citlivo pristupovať k problematike HIV/AIDS. Za veľmi významné v metodike považujem zakončenie hodiny diskusiou, zdieľaním vlastných pocitov alebo napísaním vlastného návrhu na riešenie boja proti HIV/AIDS na Slovensku, v Európe a vo svete. Aktivitu odporúčam okrem hodín biológie aj hodinám občianskej výchovy, náboženstva a triednickým hodinám. Metodika, ktorú som vytvorila k filmu Anjeli, sa nachádza v príručke kampane Červené stužky a na webovej stránke kampane.

Aktivita č. 14 List z Misie sv. Jána v Barbertone

List napísali sestry, deti a pacienti z Misie sv. Jána v Južnej Afrike a je silným posolstvom a prosbou, aby sa tragédia Afrike nezopakovala v Európe. Aktivitu odporúčam ako napr. motivačnú alebo úvodnú pomôcku k prezentácii filmov kampane a ďalších aktivít.

Aktivita č. 15 Metodika prezentácie filmu In your face

DVD film s názvom „In your face“ (Do tváre) sme získali pre kampaň Červené stužky od medzinárodnej organizácie Doctors for live International (Doktori pre život). Ide o 30-minútový film v angličtine so slovenskými titulkami. Uvedená medzinárodná organizácia v ňom prezentuje preventívnu prednášku, ktorú si v Afrike vypočula už tisícka žiakov. Film podporuje myšlienku kampane Červené stužky.

„Tínedžerské roky sú rokmi hľadania rozhodnutí, ktoré sa týkajú aj sexuálneho života. Jediná chyba môže zničiť budúcnosť. V dnešnom víre názorov sú to často mäťúce posolstvá. In your face je dokument, ktorý nič neprifarbuje a predstavuje zdravotné a morálne následky voľného sexu. V informatívnej polhodine prináša tento film silné, život meniace posolstvo.“

Film rozoberá problematiku pohlavných chorôb, nenecháva diváka ľahostajným, preto som metodiku k filmu vytvorila s úmyslom citlivo pristupovať k problematike pohlavných chorôb. Za veľmi významné v metodike považujem zakončenie hodiny diskusiou, zdieľaním vlastných pocitov alebo vlastného odkazu k filmu, ktorý môže byť zaslaný na adresu projektu kampane. Aktivitu odporúčam hodinám biológie. Je vhodné

k uvedenej aktivite osloviť aj odborníka - sexuológa alebo gynekológa. Metodika k filmu In your face sa nachádza v príručke kampane Červené stužky a na webovej stránke kampane.

Aktivita č. 16 Staň sa spisovateľom pre Červené stužky

Aktivitu s názvom „Staň sa spisovateľom pre Červené stužky“ som vytvorila s úmyslom podporiť formovanie pozitívneho postoja mladých ľudí k problematike HIV/AIDS. Aktivita chce formovať pozneranie sa mladých ľudí na problematiku HIV/AIDS inak - pozitívnymi očami a tiež ich naučiť vyjadrovať sa o náročných problémoch dnešnej doby písomnou formou. Ako motiváciu používam slová „Staň sa spisovateľom a napíš svoj príspevok pre kampan Červené stužky - úvahu, reportáž, blog... do novín, časopisu, na webovú stránku...“ Ako inšpiráciou uvádzam literárne príspevky žiakov z druhého a tretieho ročníka kampane, ktoré sú na www.cervenestuzky.sk v časti história. Aktivitu odporúčam okrem hodín biológie najmä hodinám slovenského jazyka a literatúry.

Aktivita č. 17 Triedny alebo školský výskum „Ako bojovať proti HIV/AIDS“

Aktivitu s názvom Triedny alebo školský výskum „Ako bojovať proti HIV/AIDS“ realizujem po prezentácii filmu Anjeli. Aktivitu odporúčam okrem hodín biológie aj hodinám občianskej výchovy a triednickým hodinám. Pri realizácii aktivity postupujem dvomi spôsobmi:

Prvý spôsob realizácie aktivity:

Žiakov pozvem k napísaniu svojich návrhov na riešenie uvedenej problematiky na Slovensku, v Európe a vo svete. Umožním im tak zamyslieť sa hlbšie nad riešením problému HIV/AIDS. Vyhodnotenie ankety uskutočňujeme spolu so žiakmi, a to vytvorením poradia najčastejšie sa opakujúcich odpovedí. Keďže ide skôr o kvalitatívny výskum, za významné považujeme aj jedinečné odpovede. Tie vyzdvihnem pri vyhodnotení ankety.

Druhý spôsob realizácie aktivity:

Žiakov pozvem k vytvoreniu vlastného poradia návrhov slovami:

„Máte pred sebou zoznam ôsmich návrhov na riešenie problematiky boja proti HIV/AIDS zoradených podľa abecedy. Vašou úlohou je zoradiť návrhy podľa ich dôležitosti. Zoznam si dôkladne prezrite. Potom napíšte číslo 1 vedľa návrhu, ktorý má podľa vás najväčšiu dôležitosť v boji proti HIV/AIDS, číslo 2 vedľa druhého najdôležitejšieho návrhu a tak ďalej. Hodnota, ktorá je podľa vašej mienky najmenej dôležitá, by mala dostať číslo 8. Pracujte pokojne a dôkladne uvažujte. Ak v priebehu zoradovania chcete opraviť alebo zmeniť poradie, môžete tak bez obáv urobiť. Konečný výsledok by mal pravdivo vyjadrovať vaše postoje a názory na riešenie problematiky HIV/AIDS vo svete, v Európe, na Slovensku. Môžete napísať aj svoj návrh na riešenie.“

Názvy ôsmich návrhov sú:

- DROGOVÁ PREVENCIA** (protidrogové opatrenia, prednášky)
- FINANČNÁ POMOC** (finančná pomoc krajinám tretieho sveta)
- INFORMOVANOSŤ** (vzdelávanie, osveta)
- PREZERVATÍVY** (požívanie kondómov)
- ZABRÁNIŤ ŠÍRENIU** (lekárske prehliadky, testovanie)
- ZDRAVOTNÍCTVO** (zlepšiť zdravotné služby, očkovacia látka)

ZMENA ZMÝŠĽANIA (výchova k zodpovednosti)

ŽIŤ ZODPOVEDNE (výchova k vernosti partnerov a k zdravému životnému štýlu)

NÁVRH NA RIEŠENIE.....

Po vyhodnotení dotazníka spolu so žiakmi porovnávam ich individuálne návrhy a návrhy vytvorené za triedu s návrhmi od 322 mladých ľudí vo veku od 14 do 18 rokov, ktoré sú uvedené v príručke kampane. O návrhoch so žiakmi vedieme spoločnú diskusiu.

Aktivita č. 18 Kresba do celoslovenskej výtvarnej súťaže „Červené stužky“

Túto aktivitu som vytvorila ako pomôcku pre celoslovenskú výtvarnú súťaž „Červené stužky“, ktorá je súťažou jednotlivcov – žiakov základných, špeciálnych základných a stredných škôl a od roku 2014 aj reedukačných centier (v tomto prípade kolektívna súťaž). Kresba má byť grafickým vyjadrením zamerania a filozofie kampane. Technika výtvarnej súťaže sa v jednotlivých ročníkoch nemení, ide o kresbu (ceruza, tuš, lavírovaná kresba...), maľbu (akvarel, tempera, kombinovaná, mastný a polomastný pastel...), frotáž, koláž, grafiku (linoryt, drevoryt, suchá ihla...) alebo grafický dizajn. Veľkosť kresby je A5, A6. Pred začatím tvorby kresby používam aktivity č. 2 a č. 4, cez ktoré žiakom priblížim odbornú problematiku HIV/AIDS a aktivitu č. 5, v ktorej žiakov oboznámim s kampaňou Červené stužky. Ako motiváciu a návod niekedy využívam víťazné kresby z predchádzajúcich ročníkov kampane (sú uverejnené na webovej stránke kampane v časti História). Žiakov vediem k tomu, aby svoj nákres pomenovali a opísali. Keďže nie som učiteľkou výtvarnej výchovy, povzbudzujem žiakov k tomu, aby svoje kresby dokončili na hodine výtvarnej výchovy alebo doma. Tu je potrebná spolupráca s učiteľmi výtvarnej výchovy.

3 ZÁŽITKOVÉ VYUČOVANIE PROSTREDNÍCTVOM KAMPANE ČERVENÉ STUŽKY

Kampaň Červené stužky je preventívnou a osvetovou kampaňou zameranou hlavne na mladých ľudí, ktorých chce kampaň naučiť pozerat' sa na problematiku HIV/AIDS odbornými vedomosťami a chce ich tiež naučiť zaujať správny postoj k problematike HIV/AIDS. Uvedené zameranie realizujem na vyučovacích hodinách biológie aj prostredníctvom zážitkového vyučovania. V tretej kapitole chcem odovzdať svoje dve osvedčené pedagogické skúsenosti realizované prostredníctvom prezentácie filmu kampane s názvom Príbehy anjelov a „Živej“ červenej stužky.

3.1 Film Príbehy anjelov

„PRÍBEHY ANJELOV“ je dokumentárny film celoslovenskej kampane Červené stužky, ktorý kampaň vytvorila s podporou MŠVVaŠ SR v rámci rozvojového projektu „Zdravie a bezpečnosť v školách“ v roku 2012. Film je pokračovaním dokumentárneho filmu Anjeli a rozpráva príbehy ľudí nakazených HIV a chorých na AIDS na Misii sv. Jána v Barbertone v JAR, o ktorých sa starajú školské sestry sv. Františka. Prvá verejná premiéra filmu sa uskutočnila 30. 11. 2012 počas vyvrcholenia šiesteho ročníka kampane, a to na stretnutí škôl a školských zariadení prihlásených do kampane. Prvá televízna premiéra filmu sa uskutočnila 9. 4. a 10. 4. 2014 v TV LUX. Školy a školské zariadenia môžu film získať ako odmenu za aktivity uskutočnené pre kampaň a hlavne pre svojich žiakov.

Obrázok 7 Obrázok z obalu filmu Príbehy anjelov

Prameň: kampaň Červené stužky

Metodiku prezentácie filmu Príbehy anjelov som vypracovala na základe svojej osvedčenej pedagogickej skúsenosti takto:

Typ školy: Film odporúčam pre všetky typy stredných škôl, na základných školách ho odporúčam iba pre starších žiakov, hlavne 9. ročníka

Predmet: Ako učiteľka biológie využívam film na hodinách biológie, pre učiteľov s inými aprobáciami ho odporúčam použiť hlavne na hodinách etickej, občianskej a náboženskej výchovy, prípadne triednickej hodiny.

Tematické celky v biológii: Ako učiteľka na gymnáziu využívam film na hodinách biológie v tematickom celku pre 3. ročník s názvom Rozmnožovanie a ontogenetický vývin človeka alebo Zdravý životný štýl. Jeho použitie je možné aj pri tematickom celku v 1. ročníku gymnázia s názvom Parazitické organizmy so zameraním sa na Vírusy.

Tematické celky iných vyučovacích hodín: podľa rozhodnutia učiteľa

Téma hodiny: HIV/AIDS očami filmu Príbehy anjelov

Ciel': Hlavným cieľom zážitkovej vyučovacej hodiny je formovať pozitívny postoj mladých ľudí k problematike HIV/AIDS.

Špecifický cieľ': Špecifickým cieľom zážitkovej vyučovacej hodiny je naučiť mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí.

Metóda: Pri prezentácii filmu kampane s názvom Príbehy anjelov používam metódu, ktorú ja označujem skratkou **O-P-E**. Jej vysvetlenie je:

O - opakovanie vedomostí na tému HIV/AIDS,

P - premietnutie filmu Príbehy anjelov,

E - vyjadrenie emócií a vlastného prežívania cez osobné zamyslenie

Medzipredmetové vzťahy: Počas vyučovacej hodiny využívam vedomosti a zručnosti získané na hodinách geografie, etiky, náboženstva, ale aj z jednotlivých vedných oblastí biológie, ako napr. mikrobiológia, genetika, biológia človeka. Keďže jednou z úloh metodiky prezentácie filmu Príbehy anjelov je aj napísanie listu v anglickom jazyku, podporujem tak aj vyučovanie anglického jazyka.

Pomôcky: Na vyučovaciu hodinu si vopred pripravím DVD film Príbehy anjelov, IKT na prezentáciu filmu (PC, dataprojektor, reproduktory), vytlačené letáky kampane Červené stužky, ktoré sú prístupné aj na webovej stránke kampane v rubrike na stiahnutie (i-bulletiny).

Priebeh vyučovacej hodiny:

Zážitkovú vyučovaciu hodinu s názvom *HIV/AIDS očami filmu Príbehy anjelov* realizujem v tematickom celku Zdravý životný štýl alebo v rámci tematického celku Rozmnožovanie a ontogenetický vývin človeka pri predstavovaní pohlavných chorôb. Zážitkovú vyučovaciu hodinu biológie kombinujem s opakovaním vedomostí o HIV/AIDS. Preto na predchádzajúcej hodine biológie vopred žiakov upozorním na opakovanie, aby sa mohli samostatne na hodinu pripraviť.

Úvodu vyučovacej hodiny (10 minút) venujem predstaveniu témy hodiny s názvom *HIV/AIDS očami filmu Príbehy anjelov* slovami: Dnešnou vyučovacou hodinou nás bude sprevádzať dokumentárny film kampane Červené stužky s názvom „PRÍBEHY ANJELOV“. Film je pokračovaním dokumentárneho filmu Anjeli a rozpráva príbehy ľudí nakazených HIV a chorých na AIDS na Misii sv. Jána v Barbertone v JAR, o ktorých sa starajú školské sestry sv. Františka. Z tohto dôvodu si spoločne na úvod zopakujeme to, čo už vieme o HIV/AIDS. Tu využívam mnou vytvorenú **metódu O-P-E**:

Opakovanie (O - Opakovanie vedomostí) na tému HIV/AIDS uskutočňujem prostredníctvom otázok:

- ✚ Čo vyjadrujú názvy HIV a AIDS?
- ✚ V čom spočíva základný rozdiel medzi HIV a AIDS?
- ✚ Medzi aké vírusy patrí HIV? A prečo?
- ✚ Aké formy vírusov HIV poznáme a aké je ich rozšírenie?
- ✚ Koľko ciest prenosu má HIV?
- ✚ Prečo sa môže nákaza šíriť epidemicky?
- ✚ Ktorý kontinent je najviac ohrozený HIV nákazou?
- ✚ Prečo hovoríme, že AIDS je liečiteľné, ale nevyliciteľné ochorenie?
- ✚ Akými štádiami prechádza nákaza HIV?
- ✚ Kto a kedy navrhol červenú stužku ako symbol boja proti AIDS?
- ✚ Ktorý deň určila WHO za Svetový deň boja proti AIDS?

Po zopakovaní prostredníctvom otázok, ktorému venujem 5 - 10 minút, uvediem film slovami: *„Keď budeš mať priateľku, povieš jej, že máš HIV? Alebo, keď budeš mať priateľa a bude to vážny vzťah, povieš mu, že máš HIV? Musíte poznať seba a tú osobu, partnera, o ktorom si myslíte, že by ste s ním chceli zdieľať svoj život - majú právo to vedieť alebo nie?“ Viem, čo na to hovorí zákon, ale viete, čo na to hovorí vaše srdce? To už je iný príbeh.“*

Jadro hodiny: (26 minút)

P - premietnutie filmu *Príbehy anjelov*

Po úvodnom naladení sa na tému hodiny premietnem DVD film *Príbehy anjelov* (odporúčam pripraviť a odskúšať si vopred techniku). Premietanie filmu trvá 26 minút.

Záver hodiny (9 minút)

E - vyjadrenie Emócií a vlastného prežívania cez osobné zamyslenie sa. Pôvodne som plánovala dať aj formu diskusie a vzájomného zdieľania, ale po skúsenosti s priamou aplikáciou metodiky na vyučovacej hodine biológie som zistila, že žiaci boli filmom emocionálne oslovení a vyhovovala im forma písomného osobného zamyslenia sa. Nikto zo žiakov nekreslil.

Realizácia záveru vyučovacej hodiny prebiehala takto:

Po skončení filmu som pozvala žiakov ku chvíľke osobného zamyslenia sa nad filmom. Potom som rozdala žiakom papiere a pozvala som ich, aby anonymne vyjadrili svoje prežívanie a zážitok prostredníctvom svojich vyjadrení. Papier môžu označiť iba značkou chlapec/dievča.

- 1) Aby napísaním alebo nakreslením vyjadrili svoju emóciu, ktorú v nich film vyvolal.
- 2) Aby vytvorili svoj odkaz pre deti na Misii sv. Jána v JAR. Ak žiaci súhlasia, môžete odkazy prečítať. Moja skúsenosť bola, že žiaci nechceli čítať nahlas svoje odkazy s odôvodnením, že sú to odkazy pre deti na misii.

3) Aby napísali, k čomu ich samých film pozýva.

4) Aby vytvorili mimoriadnu domácu úlohu na tému (dobrovoľné):

Napíš svoj vlastný príbeh o tom, ako ty dokážeš zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí. Príbeh môžeš napísať aj v anglickom jazyku a zaslať ho na Misiu sv. Jána v JAR.

Uvedená metodika je vytvorená na vyučovaciu hodinu (45 minút). Film prináša silné emócie a ešte silnejšie posolstvo, ktoré mladého človeka okrem hlbšieho spoznania témy HIV/AIDS privádzajú k zamysleniu sa nad vlastným životom.

Počas realizácie uvedenej metodiky zážitkovej formy vyučovacej hodiny biológie s názvom *Príbehy anjelov* žiaci nášho gymnázia napísali:

1) Emócia, ktorú film vyvolal v žiakoch - z odpovedí žiakov vyberám:

- Radosť a prekvapenie, aké silné sú tieto deti. (Dievča.)
- Uvedomil som si, že ľudia, ktorí trpia HIV majú väčšiu chuť žiť, ako my, ktorí máme všetko, mali by sme si od nich brať príklad. (Chlapec.)
- Smútok a nádej. (Dievča.)
- Súcit s deťmi a pochopenie s nimi. (Dievča.)
- Radosť z toho, že takýto projekt funguje a smútok z osudov detí. (Chlapec.)
- Smútok, nádej, odhodlanosť ísť ďalej. (Chlapec.)
- Obdiv, ako prijímajú život, to je úplne úžasné. (Dievča.)
- Po tomto filme som si uvedomila, že na svete sú dôležitejšie veci ako peniaze, moc... (Dievča.)
- Zo začiatku súcit, no po výpovedi detí pozitívnu emóciu, povzbudenie. (Dievča.)¹²⁰
- Uvedomila som si, čo je dôležité v živote. (Dievča.)

2) Odkaz pre deti na Misii sv. Jána v JAR- z odpovedí žiakov vyberám:

- Ste úžasní ľudia s veľkým srdcom! (Dievča.)
- Vďaka za ukázanie, ako žiť život a ako si ho vážiť. (Chlapec.)
- Vytrvajte v nádeji a nevzdávajte sa svojich snov. (Dievča.)
- Ďakujem vám, že vďaka vám som si uvedomil, že pre chuť do života človek nepotrebuje peniaze, a to, že má všetko dokonalé. (Chlapec.)
- Milé deti, ani z malej časti svojho života sa neviem vcítiť do vašej situácie, ale vidím, že život vás naučil zodpovednosti a správnosti. Chcem vám poďakovať za slová plné nádeje a úprimnosti. Ste svetlom pre všetkých a všetci by si mali brať príklad z vašej lásky k životu. (Dievča.)
- Nikdy sa nevzdávajte, lebo ste vzorom pre ostatných, že život sa oplatí žiť. (Dievča.)
- Ste skvelí! Nikdy sa nevzdávajte svojich snov. Ďakujem vám za silu, ktorú máte. (Dievča.)
- Neboj sa, len ver! Neexistujú beznádejné situácie, existujú len beznádejní ľudia. (Chlapec.)
- Modlím sa za vás, nevzdávajte sa nikdy! (Dievča.)
- Ste úžasní ľudia, pre mňa vzorom! Ste ľudia, ktorí prijali to, akí sú, a idete za svojím cieľom. To sa mi páči, že sa nebojíte ísť za svojím cieľom. (Dievča.)

3) Odkaz pre seba - k čomu žiakov samých film pozýva - z odpovedí žiakov vyberám:

- Mal by som si vážiť viac vecí, ktoré beriem ako samozrejmosť. (Chlapec.)
- Buď viac vďačná. (Dievča.)

- Netrucuj, nefrli a začni konečne žiť a vážiť si život. (Chlapec.)
- Mala by som si vážiť to, čo mám. (Dievča.)
- Žiť zodpovedne a s úctou k životu. (Chlapec.)
- Ďakujem Bohu za zdravie. (Dievča.)
- Ďakuj Bohu za každý deň a za to, kde si a s kým si a za rodinu. (Chlapec.)
- Usmievaj sa, váž si, čo máš, v živote ide o iné veci, ako o tie, ktoré stále my riešime. Snaž sa hlavne o dobro druhých, nie len tvoje. Netvár sa, že sa ťa to netýka. (Dievča.)
- Váž si, čo máš, lebo to nieje samozrejmosť. (Dievča.)
- Teš sa z toho, čo máš, váž si zdravie, rozdávaj nádej. (Dievča.)

3.2 „Živá“ červená stužka

Obrázok 8 Živá červená stužka žiakov Gymnázia sv. Františka v Žiline, 2013

Prameň: vlastný návrh

Kampaň Červenej stužky zaznamenáva od svojho vzniku aktivitu s názvom „Živá“ červená stužka. „Živá“ preto, lebo je vytvorená žiakmi zapojenými do kampane. Na fotografii sú žiaci Gymnázia sv. Františka v Žiline, ktorí pri príležitosti vyvrcholenia siedmeho ročníka kampane v roku 2013 vytvorili počas stretnutia v Žiline „živú“ červenú stužku. Kampaň sa snaží odmeniť aj najaktívnejšie školy a školské zariadenia, ktoré svoje „živé“ červené stužky vytvárajú pri príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS. Najväčšou odmenou je však zážitok žiakov zo zapojenia sa do „živej“ červenej stužky, ktorý si zapamätajú na celý život. Jej cieľom je zanechať v mladých ľuďoch odkaz, že „živá“ červená stužka, ktorej boli súčasťou, im chce poukázať na pravé hodnoty života, že oni sami ňou podporili ľudský život. Preto považujem tvorbu „živej“ červenej stužky za zážitkovú formu vyučovania v problematike HIV/AIDS.

Metodikou s názvom „Živá“ červená stužka“ som vypracovala na základe svojej osvedčenej pedagogickej skúsenosti takto:

Typ školy: Aktivitu „Živá“ červená stužka odporúčam pre všetky typy stredných škôl, pre základné a špeciálne základné školy.

Ciel: Mojm hlavným cieľom je formovať postoj mladých ľudí k problematike HIV/AIDS.

Špecifický cieľ: Mojm špecifickým cieľom je naučiť mladých zapájať sa do aktivít vyjadrujúcich pozitívny postoj k životu.

Odporúčania: Ako zodpovedná za organizáciu kampane Červenej stužky som spolu so žiakmi vytvárala „živú“ červenú stužku počas stretnutia škôl a školských zariadení pri príležitosti vyvrcholenia kampane v roku 2013 ako úvodnú aktivitu. Naša tvorba bola sťažená priestorom, lebo sme ju vytvárali na Mestskom úrade v Žiline. Uvedenú aktivitu odporúčam školám a školským zariadeniam realizovať v rámci celoškolských alebo triednych aktivít. Je potrebný súhlas vedenia školy a zo skúseností v kampani viem, že viacerí riaditelia škôl sa stali súčasťou „živej“ červenej stužky a podporili ju aj úvodným prejavom. Je vhodné pred začiatkom aktivity predstaviť žiakom dôvod vytvárania „živej“ červenej stužky a tiež odporúčam premietnuť žiakom podľa metodického listu film Anjeli alebo film Príbehy anjelov, a tak ich motivovať do aktivity. Realizátorom aktivity odporúčam pripraviť si nákres alebo schému „živej“ červenej stužky.

Miesto realizácie: školská chodba, telocvičňa, ihrisko (V kampani máme skúsenosť, že niektoré školy pripravili „živú“ červenú stužku na námestí či dokonca ako pochod mestom.)

Pomôcky: červené oblečenie, nákres alebo schéma vytvárania „živej“ červenej stužky, fotoaparát, kamera, príp. ozvučenie priestoru

Priebeh aktivity:

Priebeh aktivity závisí od počtu žiakov. Pri menšom počte (do 30 žiakov) organizáciu zvládne jeden pedagóg. Nad 30 žiakov, prípadne ak ide o celoškolskú aktivitu, je potrebné, aby nad organizáciou bdel väčší počet pedagógov. Aktivitu môžeme spokojne zveriť aj žiackym školským radám, čo odporúčam ako veľmi výchovné, keď si sami žiaci zorganizujú aktivitu podporujúcu boj proti HIV/AIDS.

Dlhodobá príprava aktivity spočíva vo výbere termínu a miesta realizácie, vytvorenia nákresu alebo schémy „živej“ červenej stužky, určenia zodpovedností a prípravy celej organizácie aktivity. Do dlhodobej prípravy patrí napr. premietnutie filmov kampane, príprava prednášky na tému HIV/AIDS a iných aktivít, ktoré podporujú kampaň a problematiku HIV/AIDS.

Deň pred aktivitou: Odporúčam bezprostredne pozvať žiakov do aktivity napr. prostredníctvom školského rozhlasu, prostredníctvom triednych učiteľov či žiakov zo žiackych školských rád. Na našej škole má každá trieda svojho zástupcu v žiackej školskej rade. Najdôležitejšie je oznámiť čas, miesto, spôsob vytvárania (odporúčam, aby sa žiaci zaradovali do stužky postupne). Žiakom vysvetlíme, prečo majú prísť v červenom oblečení (Kapitola 1.1).

V deň aktivity:

V určený čas žiaci postupne podľa pokynov organizátorov vytvoria „živú“ červenú stužku. Po jej vytvorení odporúčam venovať 1 minútu ticha za všetkých zomrelých na AIDS. Žiaci si môžu vypočúť vhodnú pieseň alebo komentár, prejav pripravený vedením

školy alebo učiteľom. Zo skúseností v kampani viem, že na niektorých školách žiaci vypúšťali po vytvorení „živej“ červenej stužky červené balóny, mávali červenými stuhami... Tu sa prejaví tvorivosť organizátorov. Zodpovední učitelia alebo žiaci ju zdokumentujú (fotoaparát, kamera). Takto vytvorená „živá“ červená stužka sa stáva nezabudnuteľným zážitkom pre žiakov.

Ukončenie aktivity: Pripnutím červenej stužky (symbolu boja proti HIV/AIDS) na odev žiakov a poďakovaním sa im za účasť na aktivite.

Spolupráca s médiami: Odporúčam zviditeľniť aktivitu školy nielen na webovej stránke školy, ale aj v regionálnych novinách či iných médiách. O aktivite je možnosť napísať správu a zaslať ju aj s dokumentáciou na adresu organizátora kampane.

Obrázok 9 Spojená škola v Námestove - „Živá“ červená stužka pre kampaň 2013
Prameň: kampaň Červené stužky

ZÁVER

Kampaň Červené stužky je mojou srdcovou záležitosťou, pretože mňa samú posunula ďalej aj v mojich pedagogických skúsenostiach a urobila z nich osvedčené pedagogické skúsenosti. Bude mi potešením, ak príručka kampane Červené stužky a aktivity s názvami Prezentácia filmu Príbehy anjelov a „Živá“ červená stužka nájdú svojich ďalších realizátorov a „bojovníkov“ proti HIV/AIDS. Ďakujem za každé zapojenie sa do kampane a jej aktivít a všetkým želim veľa tvorivých nápadov.

Verím, že OPS a v nej popísané aktivity budú obohatením pre mojich kolegov pedagógov. Poteší ma, ak ich využijú vo svojej pedagogickej praxi. To bol najdôležitejší cieľ jej napísania. Ďakujem za čas venovaný prečítaniu OPS a za čas venovaný realizácii aktivít v rámci kampane Červené stužky.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. TUREK, I. 2005. Inovácie v didaktike. 2. vyd. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum centrum. ISBN: 80-8052-230-8
2. POLÁČKOVÁ, A. 2011. Príručka kampane Červené stužky. Žilina: Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline

Internetové zdroje

Webová stránka kampane: www.cervenestuzky.sk

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Metodika prezentácie filmu Príbehy anjelov

Príloha 2 Metodika „Živá“ červená stužka

Príloha 1 Metodika prezentácie film Príbehy anjelov

Metodika prezentácie filmu PRÍBEHY ANJELOV

Typ školy:	Všetky typy stredných škôl
Predmet:	Biológia / Etická a náboženská výchova / Triednická hodina
Ročník:	Všetky ročníky SŠ, 9. ročník ZŠ
Tematický celok:	Biológia človeka 3. ročník gymnázia - Zdravý životný štýl, Rozmnožovanie a ontogenetický vývin človeka 1. ročník gymnázia - Parazitické organizmy so zameraním sa na Vírusy. Tematické celky iných vyučovacích hodín: podľa rozhodnutia učiteľa
Téma hodiny:	HIV/AIDS očami filmu Príbehy anjelov
Metódy:	Metóda O-P-E Premietnutie filmu „Príbehy anjelov“ Zážitková metóda
Cieľ:	Cieľ: Hlavným cieľom zážitkovej vyučovacej hodiny je formovať pozitívny postoj mladých ľudí k problematike HIV/AIDS.
Špecifické ciele:	Špecifický cieľ: Špecifickým cieľom zážitkovej vyučovacej hodiny je naučiť mladých ľudí zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby správny postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí.
Medzipredmetové vzťahy:	Využitie poznatkov z mikrobiológie, biológie človeka, genetiky, etiky, geografie, náboženskej výchovy, anglického jazyka.
Pomôcky:	i-bulletiny (pozri www.cervenestuzky.sk - rubrika na stiahnutie)
Popis vyučovacej hodiny:	
<p>Úvod: (10 min) Predstavenie témy hodiny <i>HIV/AIDS</i> prostredníctvom bulletinu kampane. Po uvedení témy prosíme predstaviť film <i>Príbehy anjelov</i> slovami: „Dokumentárny film <i>Príbehy anjelov</i> je pokračovaním dokumentárneho filmu <i>Anjeli</i>. Oba filmy sa odohrávajú na Misii sv. Jána v Barbertone, ktorá je zameraná na starostlivosť o nakazených HIV a chorých na AIDS. Film <i>Príbehy anjelov</i> pozýva diváka zamyslieť sa nad príbehmi dospievajúcich mladých ľudí nakazených HIV.“</p> <p>Opakovanie (O - opakovanie vedomostí) na tému HIV/AIDS prostredníctvom otázok:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Čo vyjadrujú názvy HIV a AIDS? ☞ V čom spočíva základný rozdiel medzi HIV a AIDS? ☞ Medzi aké vírusy patrí HIV? A prečo? ☞ Aké formy vírusov HIV poznáte a miesto ich rozšírenia? ☞ Koľko ciest prenosu má HIV? ☞ Prečo sa môže nákaza šíriť epidemicky? ☞ Ktorý kontinent je najviac ohrozený HIV nákazou? ☞ Prečo hovoríme, že AIDS je liečiteľné, ale nevyliciteľné ochorenie? ☞ Akými štádiami prechádza nákaza HIV? ☞ Kto a kedy navrhol červenú stužku ako symbol boja proti AIDS? ☞ Ktorý deň určila WHO za Svetový deň boja proti AIDS? <p>Po zopakovaní prostredníctvom otázok prosíme uviesť film slovami: „<i>Keď budeš mať priateľku, povieš jej, že máš HIV? Alebo, keď budeš mať priateľa a bude to vážny vzťah, povieš mu, že máš</i>“</p>	

HIV? Musíte poznať seba a tú osobu, partnera, o ktorom si myslíte, že by ste s ním chceli zdieľať svoj život - majú právo to vedieť alebo nie?“ Viem, čo na to hovorí zákon, ale viete, čo na to hovorí vaše srdce? To už je iný príbeh.“

Jadro hodiny: (26 minút)

P - premietnutie filmu **Príbehy anjelov**

Záver hodiny (9 minút)

E - vyjadrenie emócií a vlastného prežívania cez osobné zamyslenie sa (anonymne) na papier:

- 1) Napísať alebo nakresliť - vyjadriť emóciu, ktorú film v žiakoch vyvolal.
- 2) Vytvoriť odkaz pre deti na Misii sv. Jána v JAR. Ak žiaci súhlasia, môžete odkazy prečítať.
- 3) Napísať, k čomu žiakov - ich samých film pozýva.
- 4) Vytvoriť mimoriadnu domácu úlohu na tému (dobrovoľné):

Napíš svoj vlastný príbeh o tom, ako ty dokážeš zaujať aj v ťažkostiach a problémoch dnešnej doby postoj k vlastnému životu, ako aj k životu druhých ľudí. Príbeh môžeš napísať aj v anglickom jazyku a zaslať ho na Misiu sv. Jána v JAR.

Ďakujeme

Organizátor kampane

Metodika „Živá“ červená stužka

Typ školy:	Všetky typy stredných škôl, základné a špeciálne základné školy
Aktivita:	<i>Celoškolská alebo triedna aktivita</i>
Cieľ:	Prostredníctvom zážitku z vytvárania „živej“ červenej stužky formovať postoj mladých ľudí k problematike HIV/AIDS.
Špecifický cieľ:	Naučiť mladých zapájať sa do aktivít vyjadrujúcich pozitívny postoj k životu.
Pomôcky:	červené oblečenie, nákres alebo schéma vytvárania „živej“ červenej stužky, fotoaparát, kamera, príp. ozvučenie priestoru
Organizátor:	do 30 žiakov - jeden pedagóg, nad 30 žiakov, prípadne, ak ide o celoškolskú aktivitu - väčší počet pedagógov, žiacka školská rada
<i>Priebeh aktivity:</i>	
Dlhodobá príprava	Súhlas vedenia školy, výber termínu a miesta realizácie, vytvorenie nákresu alebo schémy „živej“ červenej stužky, premietnutie filmov kampane a príprava prednášky na tému HIV/AIDS a iných aktivít, ktoré podporujú kampaň a problematiku HIV/AIDS
Deň pred aktivitou	Bezprostredné pozvanie zamestnancov a žiakov školy prostredníctvom školského rozhlasu, prostredníctvom triednych učiteľov či žiakov zo žiackych školských rád (čas, miesto, spôsob vytvárania; odporúčame, aby sa žiaci zaradovali do „živej“ stužky postupne). Pozvaným vysvetlíme dôvod červeného oblečenia.
V deň aktivity	Tvorba „živej“ červenej stužky podľa pokynov organizátorov. Vhodná pieseň alebo komentár, prejav pripravený vedením školy alebo učiteľom. Venovanie 1 minúty ticha za všetkých zomrelých na AIDS. Dokumentácia „živej“ červenej stužky (fotoaparát, kamera).
Ukončenie aktivity:	Pripnutie červenej stužky (symbolu boja proti HIV/AIDS) na odev žiakov a poďakovaním sa im za účasť na aktivite.
Spolupráca s médiami:	Zviditeľnenie na webovej stránke školy, v regionálnych novinách, či v iných médiách. Zaslanie správy organizátorovi kampane.
Ďakujeme	Organizátor